

Raadsinformatiebrief

Aan: de gemeenteraad

Datum: 2 oktober 2025

Portefeuillehouder:

Naam behandelend ambtenaar: Gilbert Okx

Organisatieonderdeel: Financiën, Inkoop en Juridische Zaken

Registratienummer: 1179590

Ter inzage:

Bijlage(n): 1 | Septembercirculaire gemeentefonds 2025

Onderwerp: Uitkomsten septembercirculaire gemeentefonds 2025

Geachte raad,

Aanleiding

De 342 gemeenten ontvangen meerdere keren per jaar een circulaire van het Rijk, waarin de ontwikkeling van de algemene uitkering wordt weergegeven. Deze algemene uitkering is de belangrijkste inkomstenbron voor gemeenten. In juni 2025 is er een raadsinformatiebrief uitgebracht over de uitkomsten van de meicirculaire 2025. Nu wordt ingegaan op de septembercirculaire 2025, die op Prinsjesdag is verschenen. Eind december 2025 wordt de volgende circulaire over de algemene uitkering verwacht.

Kernboodschap

Extra incidentele middelen voor 2025 en blijvende financiële onzekerheid voor gemeenten

- Over de periode 2025 – 2029 is er versterking van de begrotingsresultaten dankzij opbrengsten van de algemene uitkering. Dit is verdeeld over een voordeel van 2.670.000 euro in 2025 aflopend naar 485.000 euro in 2029.
- De discussie tussen gemeenten en Rijk over een balans tussen taken, middelen en bevoegdheden zal met het nog nieuw te vormen kabinet verder worden gevoerd.

Effecten op de begrotingsresultaten 2025 – 2029

In onderstaande tabel is opgenomen de effecten op de begrotingsresultaten 2025 – 2029.

Tabel 1

Effecten op de begrotingsresultaten voor de jaren 2025 – 2029 (bedragen x € 1.000)

	2025	2026	2027	2028	2029
A. Bij: Hogere opbrengst algemene uitkering	2.670	1.460	1.510	1.430	1.340
B. Af: Vervallen specifieke uitkering Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	0	-795	-795	-795	-795
C. Af: Uitvoering Informatiepunten Digitale Overheid	0	-40	-40	-40	-40
D. Af: Uitvoering Wet integrale suïcidepreventie	0	-20	-20	-20	-20
E. Verbetering begrotingsresultaten	2.670	605	655	575	485

De onderdelen A. tot en met D. zijn toegelicht bij het onderdeel 'Uitkomsten van de Septembecirculaire 2025 ten opzichte van de Meicirculaire 2025' van deze raadsinformatiebrief.

Het voordeel van 2.670.000 euro wordt opgenomen in het raadsvoorstel van de Tweede bestuursrapportage 2025.

De verbeterde begrotingsresultaten voor de jaren 2026 tot en met 2029 worden verwerkt in het raadsvoorstel over de Programmabegroting 2026 – 2029. Dit voorstel wordt in samenhang gepresenteerd met andere onderwerpen die van belang zijn voor de inhoudelijke bespreking en besluitvorming door de raad over de Programmabegroting 2026 – 2029.

Uitkomsten van de Septembecirculaire 2025 ten opzichte van de Meicirculaire 2025

In onderstaande tabel is opgenomen de omvang van de verwachte opbrengst van de algemene uitkering voor de jaren 2025 tot en met 2029. Vervolgens zijn de ontwikkelingen vermeld naar algemene mutaties en taakmutaties. Algemene mutaties hebben gevolgen voor de financiële ruimte van de gemeente. Taakmutaties daarentegen hebben gevolgen voor de uitvoering van gemeentelijke taken en de daarbij behorende kosten en opbrengsten.

Tabel 2

Ontwikkeling algemene uitkering voor de jaren 2025 – 2029 (bedragen x € 1.000)

		2025	2026	2027	2028	2029
A.	Stand septembecirculaire 2025	85.550	85.790	86.450	85.140	86.730
B.	Stand meicirculaire 2025	82.880	84.330	84.940	83.710	85.390
C.	Verschil (+ = hogere opbrengst en - = lagere opbrengst)	2.670	1.460	1.510	1.430	1.340

Verklaring van de verschillen
(+ = hogere opbrengst en - = lagere opbrengst)

Algemene mutaties:

1.	Hervormingsagenda Jeugd	1.250	0	0	0	0
2.	Afwikkeling voorgaande jaren	970	0	0	0	0
3.	Voorschot ruimte onder BCF-plafond 2025	290	0	0	0	0
4.	Landelijke volume- en prijsontwikkelingen	10	-20	30	-50	-140
	Subtotaal algemene mutaties	2.520	-20	30	-50	-140

Taakmutaties:

5.	Omzetten specifieke uitkering naar algemene uitkering: Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	0	1.420	1.420	1.420	1.420
6.	Vervroegde Tweede Kamer verkiezingen	150	0	0	0	0
7.	Omzetten specifieke uitkering naar algemene uitkering: Informatiepunten Digitale Overheid	0	40	40	40	40
8.	Wet integrale suïcidepreventie	0	20	20	20	20
	Subtotaal taakmutaties	150	1.480	1.480	1.480	1.480
	Totaal	2.670	1.460	1.510	1.430	1.340

Toelichting:

1. *Hervormingsagenda jeugd*

Er komen extra middelen beschikbaar ter compensatie van de gemaakte kosten voor de jeugdzorg in 2023 en 2024. Na intensieve gesprekken heeft het kabinet besloten om de afspraken na te komen en 728 miljoen euro vrij te maken. Daarmee wordt niet alleen financiële ruimte gecreëerd, maar ook het vertrouwen tussen Rijk en gemeenten (deels) versterkt. Voor de gemeente De Ronde Venen betekent dit een bijdrage van 1.250.000 euro.

2. *Afwikkeling voorgaande jaren*

Bij de berekening van de algemene uitkering wordt onder andere gebruikgemaakt van de maatstaf 'huishoudens met laag inkomen met drempel'. Dit is een complexe maatstaf die een grote impact heeft op de omvang van de algemene uitkering. Deze maatstaf is met terugwerkende kracht aangepast voor de jaren 2023 en 2024, wat leidt tot een eenmalige hogere bijdrage van 970.000 euro.

3. *Voorschot ruimte onder BCF-plafond 2025*

Gemeenten kunnen de btw die ze moeten betalen, declareren bij het Rijk via het zogenoemde Btw-compensatiefonds. Dit fonds heeft een plafond. Als de gezamenlijke gemeenten meer declareren dan er in het Btw-compensatiefonds beschikbaar is, dan vult het gemeentefonds het tekort aan. Blijft er geld over, dan vloeit dit terug naar het gemeentefonds. Uit de septembercirculaire 2025 blijkt dat er in 2025 landelijk 428 miljoen euro wordt toegevoegd aan het gemeentefonds. Dit zorgt voor een hogere bijdrage van 890.000 euro voor de gemeente De Ronde Venen. Hiervan was al 600.000 euro verwacht, waardoor er nu een voordeel van 290.000 euro ontstaat.

4. *Landelijke volume- en prijsontwikkelingen*

Diverse kleinere landelijke aanpassingen in volumes en prijzen zorgen voor een voordeel van 10.000 euro in 2025, maar dit verandert geleidelijk in een nadeel van 140.000 euro in 2029.

5. *Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)*

Tot en met 2025 ontvingen de gemeenten via een specifieke uitkering een vergoeding voor de capaciteitsinzet voor het klimaat- en milieubeleid. Deze specifieke uitkering wordt vanaf 2026 overgeheveld naar de algemene uitkering. Er is landelijk 666 miljoen euro beschikbaar gesteld aan gemeenten om hun taken te kunnen uitvoeren op het gebied van klimaat- en energiebeleid. Dit zorgt voor een hogere bijdrage van 1.420.000 euro. Echter hiertegenover staat dat de specifieke uitkering van 795.000 euro vervalst. De middelen zijn ook beschikbaar voor de periode 2027 tot en met 2030, maar of dit gaat via de algemene uitkering of een specifieke uitkering is nog niet bepaald. In onze ramingen wordt ervan uitgegaan dat dit plaatsvindt via de algemene uitkering.

6. *Vervroegde Tweede Kamer verkiezingen*

Het kabinet stelt eenmalig 60 miljoen euro beschikbaar aan gemeenten voor de organisatie van de vervroegde Tweede Kamerverkiezing op 29 oktober. Het kabinet heeft dit besloten na overleg met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Voor de gemeente De Ronde Venen zorgt dit voor een hogere bijdrage van 150.000 euro. De kosten van deze verkiezingen zijn opgenomen in de Tweede bestuursrapportage 2025.

7. *Informatiepunten Digitale Overheid*

Vanaf 2026 wordt de specifieke uitkering voor Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) omgezet naar de algemene uitkering. Dit betekent dat gemeenten via deze financiële bijdragen ondersteund worden om laagdrempelige en empathische hulp te bieden bij regelzaken met de (digitale) overheid en om hun regierol in het lokale netwerk te vervullen. Voor de gemeente De Ronde Venen betekent dit een structurele verhoging van de algemene uitkering met 40.000 euro. Deze financiële middelen worden toegevoegd aan het programma Samenleven.

8. *Wet integrale suïcidepreventie*

Op 1 januari 2026 treedt de Wet integrale suïcidepreventie in werking. Deze wet verplicht gemeenten om suïcidepreventie op te nemen en uit te voeren binnen hun gezondheidsbeleid. De gemeente De Ronde Venen ontvangt hiervoor een structurele bijdrage van 20.000 euro. Deze financiële middelen worden toegevoegd aan het programma Samenleven.

Vervolg

De uitkomsten septembercirculaire gemeentefonds 2025 worden opgenomen in het raadsvoorstel bij de Programmabegroting 2026 – 2029 en in het raadsvoorstel de Tweede bestuursrapportage 2025.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van de gemeente De Ronde Venen

Marco Vonk
secretaris

Maarten Divendal
burgemeester